
JANDÓ JENŐ 70

I.

„...AZOK, AKIK MELLETT MOZART-MUZSIKA SZÓLT,
GYORSABBAN GYÓGYULTAK...”¹

Réfi Zsuzsanna beszélgetése Jandó Jenővel (2012)

Jandó Jenő
(kultura.hu)

– A Beethoven-sonátákat már mind lemezre vette, de azt a c-moll zongoraversenyt is rengetegszer játszotta, amelyet a Szent István Király Szimfonikus Zenekarral július 16-án, a Vajdahunyad várában ad elő. Nem unalmas ugyanaz a mű sokadszor?

[A TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE](#) (9 link)

– Dehogy! Ahogy öregszik az ember, egyre inkább igényesebb, és talán egyre jobban ért a kottaolvasáshoz. Tényleg a számát sem tudom, hányszor játszottam a Beethoven-zongoraversenyeket, de mindig felfedezek a kottában néhány olyan részletet, amelyet addig

¹ **KULTÚRA•HU** 2012.VIII.15.(A kultúra hu-n 10 évvel ezelőtt megjelent interjú szöveghű közlése Jandó Jenő hangfelvételejvel dúsítva. A Szerk. megj.)

nem a jelentőségének megfelelően kezeltem. Ezek apróságoknak tűnnek, hiszen arról van szó, hogy mennyire kötöm össze a hangokat, van-e staccato-pont vagy nincs, azaz szaggatottabban kell-e játszani vagy sem. Mindez azonban jelentősen befolyásolja az előadás egészét. Ahogy a partner is. A Szent István Zenekarról nagyon kellemes emlékeket őrzök. Az együttes fiatal emberekből áll, akik nemcsak a próbára veszik elő a hangszert, hanem naponta gyakorolnak. A Vajdahunyad várában is szívesen játszom, különleges hangulatúvá teszi az előadásokat.

– És *tényleg még mindig tanulja a kottaolvasást?*

– Folyamatosan, ezért tudok minden alkalommal valami újdonságra bukkanni. Ennek fontosságát nem győzöm a növendékeimnek hangsúlyozni. A kottát el kell tudni olvasni és az olvasottakat meg is kell valósítani. Ez mindennek az alfája és omegája. Nagyon nem szeretem az egyénieskedő előadásmódokat. A szerzők többségénél egészen pontosan tudható, hogy mit akartak. Ezt kell követni. Az pedig már más kérdés, ha az ember betartotta a játékszabályokat, akkor a koncertpódiumon megszületik-e a varázslat. Az ugyanis nem oktatható. Vagy képes rá valaki, vagy sem. Annyit tehetek, hogy a tanítványaimat a kottaolvasás rejtelmeibe bevezetem. Ehhez mindenkinél más módszert kell találni, egyéni terápiát. De van, aki egyetlen másodperc alatt felfogja a lényegét. Talán az is segít, hogy mindig megmutatom, mit hogyan képzlek. S arra biztatom őket, figyeljék a hegedűsöket, hallgassák a játékukat. Nem csak nyomogatni kell a billentyűket, a játékban részt vesz a csukló, az egész kar is. A zongorán énekelni elég nehéz, meg kell azonban próbálni.

– Önről sokan mondják, hogy már három hang után fel lehet ismerni játékát, mégis többször kifejtette, nem akar kis Jandókat nevelni.

– Saját útját kell megtalálnia mindenkinek. Még abban sem szívesen adok tanácsot, hogy ki milyen darabokat játsszon, bár arra figyelek, ha valakinek valami nagyon rosszul áll, azt gyakorolja, alapvető művek ugyanis nem hiányozhatnak az ember fegyvertárából. Egyébként harmincnyolc éve tanítok a Zeneakadémián, jelenleg 14 növendékem van. Az utóbbi időben nemcsak egyedül foglalkozom velük, hanem párban velem más, kiváló kollégák is. Így több oldalról tudjuk fejleszteni a tudásukat. Azt is jónak tartom, hogy sokan közülük meg akarják ismerni a világot, szeretnének külföldön is tanulni, és persze szerencsét próbálni. Nem csoda, hiszen itthon nem túl fényes a kultúra helyzete. A lehetőségek egyre szűkösebbek. Ami pedig az egyéni hangot illeti, nagyon örülök, ha ilyen hatásúnak ítélik a játékomat. Mindig van elképzelésem az előadott műről, és ha ezt – a szabályok betartása mellett – sikerül közvetíteni a publikumnak, akkor már tettem valamit.

II. Andantino (9:59)

W. A. Mozart: B-dúr zongoraverseny (K. 595)

Jandó Jenő (zongora) és a Concentus Hungaricus, vezényel: Ligeti György

– Ebben az esztendőben ünnepelhette hatvanadik születésnapját. Mennyire készített számvetést?

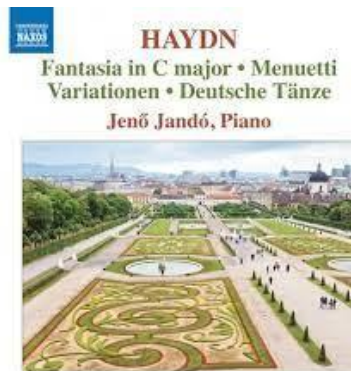
– Nem éreztem olyan lényegesnek ezt az évfordulót, mint az ötvenediket, akkor jobban végiggondoltam a pályámat. Most inkább az járt a fejemben, hogy megy az idő, kicsit elkényelmesedtem, és akadnak remekművek, amelyeket már harminc éve nem vettem elő. Újakat már nem nagyon tanulok, de ismét repertoárra kellene tűznöm olyan darabokat, amelyeket örömmel játszánék és a palettán is volna helye. S húzom-halasztom egy ideje, de nyáron végre befejezem a teljes Bartók-sorozatot a Naxos lemezkiadónál. Az évek során közel kétszáz album jelent meg a kiadásukban, s ezek között volt Haydn-sorozat is. Teljes kiadásnál persze nem lehet mindegyik darabot ugyanolyan színvonalon eljátszani, de azért, hogy az ember az összeset megtanulja, már más dimenzióból vizsgálja az adott szerző életművét.

Bartók: Allegro vivace (4:42)

Bartók Béla: Két román tánc, op. 8/a (I. Allegro vivace)

Jandó Jenő (zongora)

J.Haydn: 12 Minuets, Hob. IX:8 (15:57)

Haydn Piano Works — Jenő Jandó

A TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (159 link)

– Azt nyilatkozta korábban: zongorázni szeret, gyakorolni kevésbé. Ezek szerint üresen áll a kis ház, amelyet gyakorlószobának épített?

– A kor előnye: ma már megengedhetem magamnak azt a luxust, hogy akkor gyakoroljak, amikor kedvem tartja. Azért naponta szorítok rá egy-két órát, hiszen az izmokat változatlanul edzésben kell tartani. S nagyon jó, hogy van egy külön világom: a zenéé, amelybe elvonulhatok.

– Milyen műveket játszik a legszívesebben?

– Mindig az a szerző a kedvencem, akinek a kompozícióját gyakorolom. Gyerekkorom óta nagyon szeretek kamarazenélni is, a dal pedig különleges helyet kapott a repertoáromon, hiszen a feleségem, Takács Tamara operaénekesnő, és sok közös koncertet adtunk. Szeretem Lisztet, főként az időskori műveit, Beethovent, és természetesen Mozartot. Állítólag kísérletek igazolták, hogy azok, akik mellett Mozart-muzsika szólt, gyorsabban gyógyultak, mint akik nem kaptak ilyen zenei terápiát. Érdeemes lenne hát hallgatnia mindenkinek.

Im Frühling, Op. 101, No. 1, D. 882 (3:44)

F. Schubert: Tavasszal (1826, Schulze) D. 882 ·
Takács Tamara (ének) és Jandó Jenő (zongora) (1998)

II.

JANDÓ JENŐ FELVÉTELEIBŐL

(A portré forrása: fidelio.hu)

Bach: V. Brandenburgi verseny I. tétel - Szabadi Vilmos, Drahos Béla, Jandó Jenő
(11:38)

Bach: V. Brandenburgi verseny (BWV 1050) II-III tétel Szabadi Vilmos, Drahos Béla,
Jandó Jenő (12:50)

Szabadi Vilmos (hegedű), Drahos Béla (fuvola) és Jandó Jenő (csembaló)
Közreműködik a Concentus Hungaricus (Művészeti vezető: Popa Péter
(Zeneakadémia Nagyterem, 1988. március 26.)

Cziffra Festival - Jenő Jandó and János Balázs Bach: Concerto BWV 1060 (15:09)

Jandó Jenő és Balázs János (zongora) és a Kállai Ernő Kamarazenekar
(Cziffra György Fesztivál, 2018, MOM)

Liszt - A holt költő szerelme (The Dead Poet's Love), after Jókai's ballad (Jandó, Mécs)
(13:25)

Liszt Ferenc: A holt költő szerelme (Jókai), zongorával, 1874
Jandó Jenő (zongora) és Mécs Károly (próza)

Bartók: Sonata for two Pianos and Percussion - Jenő Jandó, Ilona Prunyi, János Antal, Zoltán Varga (25:50)

Bartók Béla: Szonáta két zongorára és ütőhangszerekre, BB 115
Jandó Jenő - zongora, Prunyi Ilona - zongora Antal János - ütőhangszerek, Varga Zoltán –
ütőhangszerek

III.

ÉLETÚT

Született: Pécs, 1952. február 1.

Tudományos fokozat, egyetemi beosztás: egyetemi tanár
(BILLENTYŰS ÉS AKKORDIKUS HANGSZEREK TANSZÉKE-zongora főtárgy)

Tanulmányok:

Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem – Nemes Katalin, majd Kadosa Pál tanítványa

Oktatói tevékenység:

1974 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára

Fontosabb koncertek, felvételek:

1973-ban megnyerte a Magyar Rádió Zongoraversenyét, amelyet több külföldi
versenygyőzelem követett, többek közt a milánói Dino Ciani, a versailles-i Cziffra György és
a sydney-i Nemzetközi Zongoraverseny.

A magyar zenei élet egyik legaktívabb résztvevője, visszatérő vendége Európa, Amerika és
Japán nagy koncertsorozatainak is. Olyan karmesterekkel dolgozott, mint Ferencsik János,
Fischer Ádám, Kocsis Zoltán, Lamberto Gardelli, Ligeti András, Giuseppe Patané, Peskó
Zoltán, Jurij Szimonov és Antoni Wit. A Hungaroton és Laserlight lemezcégek részére

készített felvételek után évek óta a Naxos cég szólistája, többszáz felvételével alighanem a magyar lemezpiac legfoglalkoztatottabb zongoristája.

Jandó Jenő azon kevesek egyike, akinek koncertjeit és lemezfelvételeit egyaránt dicsérik, amiért hűségesen valósítja meg a zeneszerző szándékát. Világhírnévre tett szert, mint a standard klasszikus zeneirodalom egyik legkiválóbb előadója (Beethoven, Mozart és Schubert összes zongoraszonátája, Mozart 27 zongoraversenye van repertoárján). Ugyanakkor Liszt és Bartók műveinek avatott tolmácsolójaként is elismert. Liszt műveiből lemezre játszott egy válogatást a zeneszerző saját hangszerén. 1992-ben a Liszt Társaság Nagydíjával jutalmazták a Hungaroton lemeztársasággal készített felvételéért, amelyen Liszt posztumusz zongoraversenyét játssza. Jandó Jenő mindig is rendkívüli érdeklődést mutatott a kamarazene iránt, s annak előadását igen fontosnak tartja.

Díjak, kitüntetések:

1980: Liszt Ferenc-díj

1987: Érdemes Művész

1995: Bartók-Pásztory díj

1997: Kossuth-díj

2004: Magyar Klasszikus Zenei Díj

2006: Bartók Béla-emlékdíj

2014: Prima-díj

(Forrás: lfze.hu)